

DETROITO NAUJIENOS

Dar apie "Amerika pirty" minėjimą

Kad ateinantį sekmadienį Tarptautinio instituto patalpose (111 E. Kirby St.) bus paminėta 60-ties metų nuo pirmojo "Amerika pirty" spektaklio sukaktis, Naujienose jau rašė anksčiau p. Mingėla ir aš trumpai priminiau pereiną savaitę. Šiuo atveju noriu paskutinį kartą atkreipti publikos dėmesį.

Minėjimas prasidės 4 val. p.p. Vytautas Alantas skaitys paskaitą apie teatro reikšmę publikos auklėjimui ir apie lietuviškąjį teatrą apskritai, pradedant 1899 m. rudenį Palangoje suvaidinta Juozo Vilkutaičio-Keturakio komedija "Amerika pirty" ir baigiant Lietuvos valstybinio teatro įsteigimu. Kaip matome, prelegento pasirinkta tema labai reta ir, reikia manyti, įneš gerokai šviešos į tautos atbudimo laikotarpio vieną iš efektingiausių kultūrinės kovos priemonių. Juoba, kad kiek man žinoma, prelegentas yra gavęs apšiai medžiagos savo paskaitai dokumentuoti.

Po paskaitos, be dekoracijų ir grimo, keturi aktorai atliks pora ištraukų iš "Amerikos pirty": pirmąją — V. Žebertavičius ir A. Pesys, antrąją — I. Laurinavičienė ir G. Staniulytė. Režisierė — Z. Arlauskaitė-Mikšienė.

Šis Detroito Lietuvių kultūros klubo parengimas — minėjimas yra ne eilinis, vertas kiekvieno gyvo lietuvių, ypač inteligento, dėmesio. Kaip žinia, L. K. K. į savo mėnesinius parengimus sukvieta publiką, ne tik neima mokesčio, bet programai pasiūlymus dar visus pavaišina kava ir saldumynais. Ar šį kartą vairsins, jei publikos būtų bent pora šimtų, nežinau, bet jei ir nevaisintų, tai pažūrėti į lietuviškąjį teatrą iš dviejų generacijų perspektyvos, — verčiau ir

naudingiau, nei betkokios vaishes.

Dar kartą: Sekmadienį, spalio 11 d., 4 val. po pietų Internationale Institute patalpose.

Nauja Fuldos komedija Dloco vakare

Po visokių atvažiavimų, suvažiavimų ir išvažiavimų, piknikų, gegužinių ir stovyklavimų, grįžtame, va, vėl į sales. Bevasarodami, jei neskaityti tirštesnių lietuviškų susibūrimų kelių didelių gegužinių metų, šiaipgi tapome individualistais — daugiau ar mažiau. Namie, Lietuvoje, individualizmas nebūtų nuodėmė. Bet šiame krašte tokio liuksuso negalime sau leisti, jei nenorime per greitai lietuvių bei mirti. Žiemos sezono parengimai salėse, kurie kiekvieną savaitgalį sujungia šimtus tautiečių, mums čia taip desperatiškai reikalingi, kaip paaugliams ir jaunimui atitinkamos mokyklos...

Vienas iš tokių pirmųjų šio sezono man žinomų parengimų, bus Detroito lietuvių org-jų centro vakaras spalio 24 d. Apie tai pirmą kartą paleidau pereiną savaitę. Dabar pasakysiu šiek tiek daugiau. Dloco valdybos paprašyti, į sceną vėl ateina Z. Arlauskaitės-Mikšienės vadovaujami Dramos mėgėjų sambūrio vaidilos, kurie, vasaros metu repetuodami, ne kartą prakaitavo tėvynės labui... Jie stato niekada čia nevaidintą Liudviko Fuldos 3 v. komediją "Stebuklingi vaistai". Vaidins vienuolika aktorių, kurių tarpe pati režisierė, V. Žebertavičius, I. Laurinavičienė ir kiti (kitą kartą duosime pilną vaidintojų sąrašą). Džiugu, kad be čia minėtų, jei taip galima išsireikšti, veteranų (gerbiamieji, šitam vaidintojų sambūriui sueina 10 metų! Apie tai plačiau kitą kartą), yra keletas visiškai naujų vardų, naujų veidų, — ištėkė-

usių, vedusių, iškėlavusių ir pavergusių vieton atėjęs prie auglis.

Nepamirškite: spalio 24 d., nauja Fuldos komedija Ispanų salėje. Pradžią — 7 val vakare. Po vaidinimo šokiai, bufetas.

ALB radijo valanda vėl tęsiasi

Amerikos Lietuvių balso radijo klubas, viena skaitlingiausių nariams organizacijų Detroito, aštuonius su viršum mėnesių buvo netekusi transliacijų. Pagaliau, vėl susitarė su ta pačia Inkster, Mich., radijo stotimi (WCHB, banga 1440), ir rugsėjo viduryje transliacijas atgavino. Pranešėju ir programos direktorium vėl yra visiems žinomas p. Jonas Kriščiūnas. Tokio patogaus laiko, kokį ALB radijo balsas turėjo pereiniais metais (rytines valandas), deja, šiuo laiku neturi, tad nėra kalbos, kad klausytojų gerokai praranda. Rugsėjo mėn. programa buvo transliuojama nuo 5:45 iki 6:45 val. vakaro, o spalio visą mėnesį transliuos nuo (jaidėkime!): 4:45 iki 5:45 val. vak., taigi, vieną valandą anksčiau. Lapkričio mėnesį žada laiką vėl keisti. Pašalinio akimis, tai nepaprastai keistas stoties kaprizas, šitaip kaitalioji laiką ir taip jau nepatogiu dienos metu, kai televizijoje sekmadienio popietyje būna geriausios programos. Reikia viltis ir ALB radijo klubo vadovybei linkėti, kad programos laikas kuo greičiau būtų stabilizuotas, ir, jei ne anksčiau, tai bent nuo N. Metų vėl perkeltas į rytmečio valandas. Mano nuomone, minimas klubas ir išaugo į tokią skaitlingą organizaciją dalinai todėl, kad jo rytinę programą klausydavo, lietuviška muzika žavėdamiesi tūkstančiai tautiečių.

A. N.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS.

IS CHICAGOS

Glimco nebesiseka

Joseph Glimco, Chicagos taksi šoferių unijos lokalo 777 bosas, kurį globoja tarptautinės šoferių unijos prezidentas James Hoffa, buvo kriminaliniame teisme nufotografuotas ir paimtos jo pirštų nuospaudos nusikaltėlių archyvu (Rogue's Gallery). Glimco per savo amžių buvęs 22 suimtas, bet ne sykiu nuteistas ir 1949 metais visi jo rekordai, nuotraukos ir nuospaudos panaikinti. Teisėjas Dougherty šį kartą davė Glimco pasirinkti, leistis persifotografuoti arba eiti į kalėjimą.

Leopoldas iš savo bylos nori uždirbti \$1,513,000

Nathan Leopold, savo laikų pagarsėjęs žmogžudystės byloje, per advokatą apskundė Chicagos Circuit teismui rašytoją Mejer Leviną už jo novelę "Compulsion" ir dar daugiau kaip 50 kitų asmenų ir firmų, tokias kaip Balaban & Katz filmų korporaciją, Darryl F. Zanuck Production, Inc., kuri iš Levino novelės padarė filmą, Pocket Books, Inc., leidyktą ir kt. Skundėjas aiškina, kad novelė ir filmas yra padaryti, panaudojant jo bylą ir impersonuojant jo asmenį, "sumaišant faktus ir fikciją". Pasak Leopoldo skundą, jis novelėje ir filme pavadintas vardu "Judd Steiner" ir jo rolę vaidinęs aktorius Dean Stockwell, taip nuginuotas, kad būtų ko panašiausias; jo gynėjų adv. Clarence Darrow vaidinęs Orson Welles.

Pats Nathan Leopold, paleistas iš Stateville kalėjimo 1958 m. kovo 13 d., dabar gyvena ir dirba vienoje Puerto Rico ligoninėje. Jis atsėdėjo 33½ metų kalėjime už berniuko Bobby Franks nužudymą 1924 metais.

Collinsville mēras - lietuvis

Collinsville miestelio, esančio pietinėje Illinois valstybėje, mēras yra lietuvių kilmės amerikietis Albert R. Debartis.

Šiame miestelyje dabartiniu metu gyvena 15,200 žmonių. Praeito šimtmečio pradžioje lietuviai pradėjo važiuoti į Collinsville, kurio apylinkėse buvo kasyklų ir įvairių kitokių darbų. Dabartinis mēras yra trečios kartos lietuvis, bet jis dar gana gražiai kalba lietuviškai. Kalba Klaipėdos krašto lietuvių tarne, kaip jo tėvai ir seneliai kalbėjo.

Collinsville miestelyje yra lietuvių bažnyčia ir lietuvių Holzwego vadovaujama taupymo ir skolinimo bendrovė. Kai kurie lietuviai vengia tokiomis prisipažinti, bet Hon. Albert R. Debartis tuojau užkalbina lietuviškai, jeigu tikrai žino, kad sutiktas žmogus supranta lietuviškai. Amerikos Lietuvių Istorijos Draugijos pirmininkas J. P. Varkala važinėjo į Collinsville ir rinko istorinę medžiagą apie tos apylinkės lietuvių veiklą.

Sen. Douglas trečiam terminui

Sen. Paul H. Douglas, demokratas, Illinois, sekmadienį pasakė per televiziją (channel 7), kad jis 1960 metų rinkimuose kandidatuos perrinkimui trečiam terminui. Kongresmanė Marguerite S. Church paklausta, ar ji kandidatuos į senatą, nuo atsakymo išsisuko.

RICHARD R. RUMČIKAS
Lietuvis Alejaus Išvežiojas
3735 W. 59th ST. CHICAGO 29, ILL.
Pataria pirkti pas jį geriausią aliejų savo pečiams, furnisams ir įvairiems šildytuvams. Susidarykite reikalingas atsargas dabar, kad šalčių metu nebūtų rūpesčių. Jis parūpins pilną pečių ir furnisų aptarnavimą. Būtinam reikalui esant—pristatome ir sekmadienį.
Telefonuokite šiandien:
LU dlow 2-7150

RUOŠIAME KELIONES PO VISĄ PASAULĮ
Lėktuvais, garlaiviais ir busais vežame ekskursijas į Europą, Rusiją, Afriką, Pietų Ameriką, Kanadą ir kitus kraštus pigiomis kainomis. Teikiame tiksliai žinias, siunčiame palydovus. Kreipkitės laišku arba žodžiu į Chicagoje vienintelę lietuvių kelionių agentūrą
WIDE WORLD TOURS, INC.
EVERGREEN PLAZA (95th and S. Western Ave.)
Phone: GA 2-0640 — Walter Rask-Rasauskas

MUTUAL FEDERAL DABAR VISIEMS TAUPYTOJAMS
MOKA **4** PER METUS
Dividendus mokame birželio 30 d. ir gruodžio 31 dieną.
Partrauksime Jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
Chartered and Supervised by the U. S. Government

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

The Electric ORGAN
anyone can
Play at Sight...
without Lessons!

Magnus electric CHORD ORGAN
Not \$1,000—Not \$500...only \$129⁹⁵
A FULL RANGE HIGH FIDELITY MUSICAL INSTRUMENT

Untouched at its price for quality, cabinetry, and tonal fidelity... the revolutionary new MAGNUS electric CHORD ORGAN can be played by notes or by numbers AT SIGHT! Bringing a new theme of family "Togetherness" to home entertainment, this superb musical instrument actually reproduces the true musical "breathing" quality of the most expensive church and theater organs. Imagine the pleasure of entertaining friends and family with popular, religious, and folk songs beloved by all generations, WITHOUT A SINGLE LESSON! Come in for a two-minute demonstration and see for yourself! Comes complete with instruction and Song Book.

Low Down Payment! Easy Terms! Come in Today!

PRITIKIN FURNITURE COMPANY
1000 W. ROOSEVELT RD. MOonroe 6-1075

AR ŽINOTE, KAD
UNIVERSAL SAVINGS
DABAR MOKA
4 1/4 DIVIDENDO
už apdraustus
SHARE ACCOUNTS — šėrų sąskaitos investmentus?
Užeikite šiandien arba telefonuokite tuojau, kad galėtumėte gaut didesnę nuosimtį už savo santaupas

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Tel.: HAymarket 1-2028
Visos taupytojų sąskaitos apdraustos iki \$10,000.00

